

Gibraltar – De Uniformenserie (V)

Dik Bakker

In Britannia-200 (p.67f) keken we naar het verschijnen van postzegels met een verklarende tekst bij de afbeelding. We zagen dat de uniformenreeks van Gibraltar, die verscheen in de vorm van acht series tussen 1969 en 1976, hierin zeer ver gaat: er staan tamelijk uitgebreide verklarende teksten op de gomzijde. Deze bieden een omschrijving van het uniform aan de beeldzijde. Het uniform in kwestie behoort bij een legeronderdeel dat ooit een rol heeft gespeeld in de geschiedenis van The Rock. Ditmaal is de vijfde serie aan de beurt.

Alvorens naar de zegels zelf te kijken herhaal ik de tabel met daarin het overzicht van de complete reeks. In de kolommen 4 t/m 7 staan de frankeerwaarden van elk van de vier zegels waaruit de series bestaan. In de totaalkolom rechts heb ik de penny's uit het pre-decimale tijdperk omgerekend naar de corresponderende decimale waarden (1d \approx 0,42p).

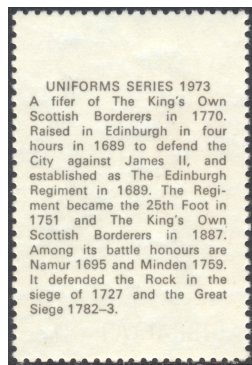
NR.	DATUM	AANTAL	ZEGEL 1	ZEGEL 2	ZEGEL 3	ZEGEL 4	TOTAAL	BRITANNIA
1	6/11/69	4	1d	6d	9d	2/	17p	# 200
2	28/8/70	4	2d	5d	7d	2/	16p	# 201
3	6/9/71	4	1p	2p	4p	10p	17p	# 202
4	19/7/72	4	1p	3p	7p	10p	21p	# 203
5	22/8/73	4	1p	4p	6p	10p	21p	# 204
6	21/8/74	4	4p	6p	10p	16p	36p	
7	14/3/75	4	4p	6p	10p	20p	40p	
8	21/7/76	4	1p	6p	12p	25p	44p	

Tabel 1. De acht series met uniformen van Gibraltar (1969-1976)

De vijfde Uniformenserie

Deze uitgifte verscheen op 22 augustus 1973, net als de meeste series ergens in de zomer. Maar we hebben al gezien dat men niet heel erg consequent was met de uitgiftedatum. Er is zeker geen sprake van de 'Dag van het Uniform'. Wel consequent is het aantal zegels. Ook de frankeerwaarden zijn vrijwel gelijk gebleven met die van een jaar eerder. De penny die er in dit geval bij de 3p bij is gekomen is er bij de 7p weer vanaf gehaald. Wat bij deze vijfde serie opvalt is dat er voor het eerst geen uniform bij is afkomstig uit het jaar van de uitgifte. De achttiende eeuw is daardoor oververtegenwoordigd.

5.1 frankeerwaarde 1p – The King's Own Scottish Borderers 1770

Afb. 1 Serie 5 - zegel 17

Uniformenserie 1973

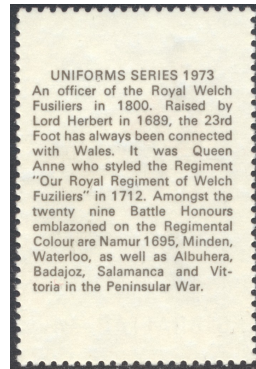
De tekst:

Een fluitspeler van 's Konings Eigen Schotse Grenstroepen in 1770. In vier uur tijd in het leven geroepen in Edinburgh in 1689 om de stad te verdedigen tegen James II, en ingesteld als Het Edinburgh Regiment in 1689. Het Regiment werd het 25ste Infanterie in 1751 en 's Konings eigen Schotse Grenstroepen in 1887. Het diende eervol onder meer bij Namen 1695 en Minden 1769. Het verdedigde de Rots tijdens het beleg van 1727 en het Grote Beleg 1782-3.

Noot:

In de eigen geschiedschrijving van dit regiment is zelfs sprake van slechts twee uur tijd waarin het werd geformeerd door de Graaf van Leven. Men had hoe dan ook haast, maar de strijd werd uiteindelijk gewonnen. Het regiment ging een tijd lang door het leven als Semphill's Infanterie Regiment, in de traditie van het noemen van een legerafdeling naar zijn aanvoerder. In een volgende fase werden de namen omgezet naar die van een graafschap. Dus vanaf 1782 streed het onder de naam 25ste Sussex Infanterie Regiment. Nadat het zich had onderscheiden in de Slag om Alexandrië in 1801 mocht het een sfinx aan zijn embleem toevoegen. Die valt wat in het niet bij het kasteel dat het wapen domineert. Dit omvat verder twee spreuken die een nogal religieus getinte indruk maken: *In Veritate Religionis Confido* ('Ik vertrouw op de Waarheid van de Religie') en *Nisi Dominus Frustra* ('Zonder de Heer is alles Vergeefs'). Men vraagt zich af of de soldaten van het regiment tijdens hun militaire manoeuvres door dergelijke Christelijke gedachten werden gedreven. Bij diverse legerhervormingen werd het regiment samengevoegd met andere regimenten. Het werd tenslotte in 2021 opgenomen in het Regiment Jagers. Maar dat kon de schrijver van de notitie op de zegel in 1973 natuurlijk nog niet weten. Wat mij nog opvalt is dat in 1887, met Victoria nog ferm op de troon, sprake is van 's Konings'. Wij zouden nu toch enige moeite hebben met de mannelijke term als standaard. 'Koninklijk' is tenminste neutraal, en daar bestaat ook een Engels woord voor, zoals bij de volgende zegel zal blijken.

5.2 frankeerwaarde 4p – The Royal Welch Fusiliers 1800

Afb. 2 Serie 5 - zegel 18

Uniformenserie 1973

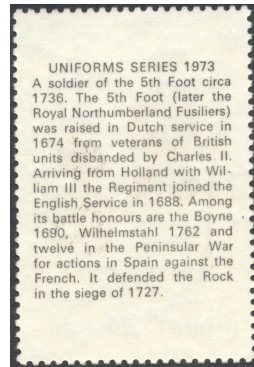
De tekst:

Een officier van de Koninklijke Fuseliers van Wales in 1800. Opgericht door Lord Herbert in 1689 is het 23ste Infanterie altijd verbonden geweest met Wales. Het was Koningin Anne die het Regiment in 1712 de naam gaf van "Ons Koninklijk Regiment van Fuseliers van Wales". Onder de negenentwintig Eretekens die in het Regimentswapen zijn opgenomen zijn Namen 1695, Minden, Waterloo, alsmede Albuhera, Badajoz, Salamanca en Vitoria ten tijde van de Oorlog op het Iberisch schiereiland.

Noot:

De echte naam van dit infanterieregiment is uiteraard *Ffiwsilwyr Brenhinol Cymreig*, dat weet eenieder. Als een van de weinige legeronderdelen heeft het, ondanks alle legerhervormingen gedurende de drie eeuwen van zijn bestaan, de verwijzing naar Wales steeds in zijn naam behouden. Vermoedelijk echter zal het Welsh, de enige Keltische taal die nog springlevend is met zo'n 750.000 sprekers, niet meer de voertaal zijn tussen de leden van het Koninklijk Regiment van Wales, zoals het heden ten dage heet. Het regiment ontstond in hetzelfde jaar als The King's Own Scottish Borderers van de vorige zegel. Nadat de katholieke James II in 1688 uit Engeland verdreven was, tijdens de Glorieuze Revolutie, en een vergeefse poging deed zijn macht in Schotland te behouden, volgde onze eigen protestantse Willem van Oranje hem op. Onder diens leiding trof het regiment de troepen van James II in Ierland, bij de fameuze Slag aan de Boyne. Het onderscheidde zich verder op allerlei slagvelden, tijdens de Amerikaanse revolutie, in Spanje tegen Napoleon, in Noord-Afrika, op de Krim, in India, in Burma en in de Boerenoorlog. Het bevond zich in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog. Tijdens de Tweede Wereldoorlog behoorde het tot de meest onderscheiden legeronderdelen, maar leed ook enorme verliezen. Tijdens de Balkanoorlog slaagde het in iets dat Dutchbat niet lukte: een stad verdedigen tegen de Bosnische Serviërs, waarmee een tweede genocide werd voorkomen.

5.3 frankeerwaarde 6p – The Royal Northumberland Fusiliers

Afb. 3 Serie 5 - zegel 19

Uniformenserie 1973

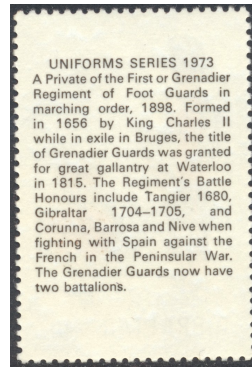
De tekst:

Een soldaat van het 5de Infanterie omstreeks 1736. Het 5de Infanterie (later de Koninklijke Fuseliers van Northumberland) werd in Nederlandse dienst in 1674 samengesteld uit veteranen van Britse eenheden die ontbonden waren door Charles II. Overgekomen uit Holland met Willem III kwam het Regiment in Engelse dienst in 1688. Het onderscheidde zich onder meer in de Slag aan de Boyne 1690, Wilhelmstahl 1762 en twaalfmaal tijdens de Oorlog op het Iberisch schiereiland in acties in Spanje tegen de Fransen. Het verdedigde de Rots in de belegering van 1727.

Noot:

Voor het eerst staat er op een zegel uit deze lange serie geen jaartal vermeld bij de naam van het legeronderdeel. Wellicht was er door de lengte van de naam geen plaats voor. Dat wordt aan de achterzijde direct goedge maakt: 1736 dus. Toen bestond dit regiment dus reeds ruim zestig jaar. Het begon zijn bestaan in de Nederlanden. Het volgde 'onze' Willem III toen die werd uitgeroepen tot William II, Koning van Engeland, als opvolger van James II. Het was er ook bij in Slag aan de Boyne. Vervolgens diende het regiment een aantal jaren in Ierland. Kort na de verovering van Gibraltar was het geruime tijd op de Rots gestationeerd. Het werd ook overgebracht naar de Noord-Amerikaanse koloniën, maar kon niet voorkomen dat die zich definitief afscheidden in 1783. Het keerde weer terug naar het Iberisch schiereiland in de strijd tegen Napoleon. Toen in 1881 de naamgeving van de regimenten overging van die van de aanvoerder naar een graafschap werd Northumberland eraan toegevoegd. De barakken werden vervolgens verplaatst naar Newcastle. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd het regiment uitgebreid tot 52 bataljons, en werd daar mee een van de grootste infanterieregimenten van die tijd. Het leed overeenkomstige verliezen: 16.000 van de manschappen gaven hun leven aan het Westerse front. Vijfentwintig jaar later was het regiment betrokken bij de bevrijding van Italië. De laatste oorlog waar het in participeerde was die in Korea.

5.4 frankeerwaarde 10p – The Grenadier Guards 1898

Afb. 4 Serie 5 - zegel 20

Uniformenserie 1973

De tekst:

Een soldaat van het Eerste of Grenadiers Garde Regiment Infanterie in marstenuue, 1898. Geformeerd in 1656 door Koning Charles II tijdens zijn ballingschap in Brugge, ontving het de titel Garde Grenadiers wegens bijzondere dapperheid betoond bij Waterloo 1815. Het Regiment onderscheidde zich onder meer bij Tanger 1680, Gibraltar 1704-1705, en Coruña, Barrosa en Nive in de strijd aan de kant van Spanje tegen de Fransen tijdens de Oorlog op het Iberisch schiereiland. De Garde Grenadiers bestaan nu uit twee bataljons.

Noot:

Nog een legeronderdeel waarvan de geschiedenis teruggaat tot in de zeventiende eeuw, en tot de Lage Landen. Het regiment begon als lijfwacht van koning Charles II, toen die zich als balling in Brugge bevond. Die functie is nog in de naam terug te vinden. De toevoeging 'grenadiers' verdiende het regiment na afloop van de Napoleontische oorlogen, waarin het zich in Spanje had onderscheiden. Het woord 'grenadier', letterlijk 'granaatwerper', was een eretitel. Deze soldaten werden geacht dankzij hun meer dan gemiddelde kracht en lengte granaten maximaal ver te kunnen werpen. Om hun toch al imposante gestalte nog wat meer accent te geven, droegen ze hoge berenmutsen in plaats van platte hoeden, die ook in de weg zaten bij het werpen van granaten. We kennen ze van de wacht bij Buckingham Palace. Het regiment diende in beide wereldoorlogen, tijdens de Tweede onder meer in Italië in de strijd rond Montecasino. Onder de laatste acties waarbij het betrokken was zijn Cyprus, Irak en Afghanistan. De Grenadiers zijn de traditionele slippedragers bij koninklijke begrafenissen. Koningin Elizabeth II is kolonel van het regiment. Om ertoe te mogen behoren moet men minimaal 1 meter 83 lang zijn.

Gibraltar – De Uniformenserie (VI)

Dik Bakker

In Britannia-200 (p.67f) keken we naar het verschijnsel van postzegels met een verklarende tekst bij de afbeelding. We zagen dat de uniformenreeks van Gibraltar, die verscheen in de vorm van acht series, jaarlijks van 1969 tot en met 1976, hierin zeer ver gaat: er staan tamelijk uitgebreide verklarende teksten op de gomzijde. Deze bieden een omschrijving van het militaire uniform aan de beeldzijde. Dit behoort tot een legeronderdeel dat ooit een grotere of kleinere rol heeft gespeeld in de geschiedenis van The Rock. Ditmaal is de zesde serie aan de beurt.

Alvorens naar de zegels zelf te kijken herhaal ik de tabel met daarin het overzicht van de complete reeks. In de kolommen 4 t/m 7 staan de frankeerwaarden van elk van de vier zegels waaruit de series bestaan. In de totaalkolom rechts heb ik de penny's uit het pre-decimale tijdperk – 1969 en 1970 - omgerekend naar de corresponderende decimale waarden (1d ≈ 0,42p).

NR.	DATUM	AANTAL	ZEGEL 1	ZEGEL 2	ZEGEL 3	ZEGEL 4	TOTAAL	BRITANNIA
1	6/11/69	4	1d	6d	9d	2/	17p	# 200
2	28/8/70	4	2d	5d	7d	2/	16p	# 201
3	6/9/71	4	1p	2p	4p	10p	17p	# 202
4	19/7/72	4	1p	3p	7p	10p	21p	# 203
5	22/8/73	4	1p	4p	6p	10p	21p	# 204
6	21/8/74	4	4p	6p	10p	16p	36p	# 205
7	14/3/75	4	4p	6p	10p	20p	40p	
8	21/7/76	4	1p	6p	12p	25p	44p	

Tabel 1. De acht series met uniformen van Gibraltar (1969-1976)

De zesde Uniformenserie

Deze uitgifte verscheen op 21 augustus 1974, op een dag na precies een jaar na de vijfde serie. Maar we hebben al gezien dat men ten aanzien van de jaarlijkse uitgiftedata verder niet heel erg consequent was. Er is zeker geen sprake van de 'Dag van het Uniform'. Het aantal zegels is nog steeds hetzelfde, maar we maken een vrij substantiële sprong voor wat betreft de frankeerwaarden. De zegel van 1 penny verdwijnt, de drie hogere waarden van een jaar eerder blijven, en er komt nu een hoogste waarde van 16 pence bij. Dit heeft ongetwijfeld te maken met een verandering in de postale tarieven. Met 15 pence meer is het wel de grootste sprong in het totaalbedrag te voldoen aan het loket. Tot nu toe was dit maximaal slechts enkele penny's meer. De inmiddels ontstane traditie dat een van de afgebeelde uniformen afkomstig is uit het jaar van uitgifte, die bij de vijfde serie onderbroken werd, wordt nu wel weer in ere hersteld.

6.1 frankeerwaarde 4p – The East Lancashire Regiment 1742

Afb. 1 Serie 6- zegel 21

Uniformenserie 1974

De tekst:

Een officier van het 30^e Infanterieregiment. Het regiment werd geformeerd in 1689 door Lord Castleton. Het werd ontbonden in 1698 en opnieuw geformeerd door Saunderson in 1702. Het onderscheidde zich voor het eerst bij Gibraltar in 1704/5 en diende tijdens de oorlog op het Iberisch schiereiland door de Spanjaarden te steunen tegen de Fransen en was erbij in Waterloo in 1815. In 1881 werd het 59^e Infanterie erin opgenomen, dat de Rots had verdedigd tijdens het Grote Beleg van 1782/3 en ook op het schiereiland had gediend. In 1958 werd het samengevoegd met het Lancashire Regiment (het Vrijwilligerscorps van de Prins van Wales) en in 1970 werd dit Regiment samengevoegd met het Loyale Regiment (Noord Lancashire) tot het Koninklijke Lancashire Regiment. Het 30ste Infanterie heeft negenmaal dienstgedaan in Gibraltar.

Noot:

Dit regiment heeft nogal wat samenvoegingen achter de rug. We zien dat het weer begint met onderdelen die de naam droegen van hun commandant, die het ook vaak had opgericht. Die traditie werd omgezet bij de legerhervorming van minister Childers in 1881. Daarbij werden de vele bestaande infanterie onderdelen samengevoegd tot regimenten die verder uit een viertal bataljons bestonden. Dat waren dan twee parate bataljons en twee bataljons met reservisten. Deze regimenten kregen vervolgens de naam van het graafschap waar ze gelegerd waren. De thuisbasis van dit regiment is in Preston, in het graafschap Lancashire. Rekrutering vindt ook vooral plaats binnen het eigen graafschap. Het regiment heeft in zijn lange historie vrijwel overal ter wereld en in alle grote oorlogen gediend. In de achttiende eeuw was dat veelal op het Iberisch schiereiland. Zijn laatste aanwezigheid in Gibraltar was in 1895-1897. Wat de auteur van de tekst op de zegel in 1974 natuurlijk niet kon weten is dat dit regiment in 2006 werd samengevoegd met onder meer het King's Own Royal Border Regiment dat we reeds tegenkwamen op de zegel van 4 pence uit de serie van 1971. De huidige naam van het regiment luidt het Hertog van Lancasters Regiment. En die hertog, dat is niemand anders dan de regerende vorst of vorstin.

6.2 frankeerwaarde 6p – The Somerset Light Infantry 1833

Afb. 2 Serie 6 - zegel 22

Uniformenserie 1974

De tekst:

Een sergeant van het 13^e Infanterie in 1833. Oppericht in 1685 als Huntingdon's Infanterie Regiment en in 1702 hernoemd tot Barrymore's Regiment, heeft het 13^e Infanterie Gibraltar verdedigd tijdens het Twaalfde Beleg in 1704/5 en het Dertiende Beleg in 1727 en het diende als Cavalerie bij Almanza in 1707. In 1842 verdedigde het op heroïsche wijze Jellalabad en werd vervolgens het 13de Infanterie (1^e Somersetshire) (Prins Albert's Lichte Infanterie). Het werd samengevoegd met de Hertog van Cornwall's Lichte Infanterie in 1959, en in 1968 werd het een deel van de Lichte Divisie. Het heeft bij tien operaties opgetreden in Gibraltar.

Noot:

Ook van dit onderdeel gaat de lange geschiedenis terug op regimenten genoemd naar hun commandanten. Als 13^e Infanterie heeft het in de 18^e eeuw zijn sporen vooral verdiend op het Iberisch schiereiland, en geen onderdeel was zo vaak betrokken bij de verdediging van Gibraltar. Een beroemde paragraaf in de analen van dit regiment werd toegevoegd in 1842. In 1838 raakte het betrokken bij de oorlog in Afghanistan, in een poging van de Engelsen om daar een pro-Britse koning aan de macht te brengen. Een volksofstand dwong het regiment zich te verschansen in Jellalabad. Na een langdurig beleg wist het een uitbraak te forceren, en de Afghaanse strijdmacht te verslaan. Sindsdien siert de naam van die stad het insigne van het regiment.

Afb. 3 Insigne van het Somerset Light Infantry

Het regiment vocht verder tegen de Russen in de Krimoorlog (1854). In de periode 1867-1872 was het gelegerd op The Rock. Daarna streed het onder meer in Burma, India en China. Het nam deel aan de Boerenoorlog en de beide wereldoorlogen. Op 6 juni 1944 landde het op de stranden van Normandië. In de naoorlogse jaren diende het onder meer tijdens de Suez crisis, en maakte deel uit van de bezettingsmacht in Duitsland. In 2007 trad de Lichte Divisie waartoe het regiment inmiddels behoorde, tezamen met een aantal andere infanterie onderdelen, toe tot The Rifles, de overkoepelende infanterieafdeling van het Britse leger. Daartoe gingen ook de Royal Green Jackets behoren, die we hebben ontmoet op de zegel van 3 pence uit de serie van 1972. De barakken van de Rifles zijn verspreid over heel Groot-Brittannië, en zijn te vinden in plaatsen zover uiteen als Edinburgh en Exeter.

6.3 frankeerwaarde 10p – The Royal Sussex Regiment 1790

Afb. 4 Serie 6 - zegel 23

Uniformenserie 1974

De tekst:

Een compagniessoldaat van het 35^e Infanterie in 1790. Geformeerd in Belfast in 1701 door Lord Donegal nam het 35^e Infanterie voor het eerst deel aan de strijd bij de verdediging van Gibraltar in 1704/5 en verdiende zijn 'Roussillon' pluim in Quebec in 1759. De koninklijke banier van het regiment was de eerste Britse vlag die wapperde over Malta in 1801. Het werd het Sussex regiment in 1804 en het Koninklijke Sussex regiment in 1832. In 1881 werd het 107^e Regiment (Bengaalse Infanterie) het tweede bataljon van het Koninklijke Sussex Regiment. In 1966 werd dit het Derde Bataljon van het Koninklijke Regiment. Het heeft bij vier operaties gediend in Gibraltar.

Noot:

Veel infanterieregimenten dus op de serie van dit jaar: het 30^e en het 13^e werden reeds in het zonnetje gezet op de 4p en de 6p. Bij eerdere series kwamen we al tegen de nummers 4, 5, 6, 7, 20, 32, 39 en 42. Uiteraard is de infanterie het grootste onderdeel van elk leger, maar men kan zich bij deze aantallen wel voorstellen dat er de nodige reorganisaties en samenvoegingen hebben plaatsgevonden, de afgelopen 300 jaar. Het 35^e Infanterie was al snel na zijn oprichting een van de legeronderdelen die door hun optreden Gibraltar tot onderdeel van het Britse rijk hebben gemaakt, en het ervoor hebben

behouden. Een halve eeuw na zijn oprichting strijdt het tegen de Fransen in Canada. In een slag in de buurt van Quebec in 1759 wordt het 54e regiment van de vijand verslagen. Dit droeg de naam Régiment Royal Roussillon, naar de Zuid-Franse streek waar de meeste van zijn rekruten vandaan kwamen. De Engelse soldaten nemen dan als trofee de pluimen van de hoofddeksels van de Fransen mee. Als het 35e later met het 107e wordt samengevoegd tot het Koninklijke Sussex Regiment, wordt deze pluim toegevoegd aan het insigne van het nieuwe regiment.

Afb. 5 Insigne van het Royal Sussex Regiment

Een bataljon van het regiment was in 1885 betrokken bij de poging om de Britse gouverneur van Soedan, de fameuze generaal Charles Gordon, te ontzetten. Deze bevond zich in Khartoem, dat belegerd werd door de in opstand gekomen Mahdi, een zelfverklaarde Moslimprofeet. Een vanuit Egypte vertrokken legermacht onder aanvoering van Lord Kitchener kwam slechts enkele dagen te laat aan bij de Soedanese hoofdstad. De stad was inmiddels gevallen, en Gordon vermoord.

Afb. 6 Generaal Charles Gordon

Tijdens de Eerste Wereldoorlog vocht het regiment onder meer in de Slagen aan de Marne en de Somme, en bij Passchendaele. Een aantal Victoria Crosses, de hoogste Britse militaire onderscheiding, werd aan leden van het regiment toegekend, waaronder aan de bekende sergeant Harry Wells. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het betrokken bij de Slagen om Duinkerken, Monte Cassino en Arnhem. Nadat het Royal Sussex al in 1966 was toegetroten tot het Koninklijk Regiment werd dit laatste in 1992 zelf weer onderdeel van het Regiment van de Prinses van Wales.

6.4 frankeerwaarde 16p – Royal Air Force 1974

Afb. 7 Serie 6 - zegel 24

Uniformenserie 1974

De tekst:

Een officier van de Koninklijke Luchtmacht in 1974. De RAF werd geformeerd op 1 april 1918 door een samenvoeging van het Koninklijk Vliegers Corps en de Koninklijke Marine Luchtvaart Dienst, en won suprematie in de lucht tijdens de laatste negen maanden van de Oorlog van 1914-18 aan het Westelijke Front tegen sterke vijandelijke oppositie. De strijd die gedurende de oorlog van 1939-45 plaatsvond boven Groot-Brittannië van juli tot oktober 1940, de Slag om Engeland, wordt nu gezien als een van de grote keerpunten in de historie. De RAF opereerde vanuit Gibraltar gedurende de gehele Tweede Wereldoorlog, en leverde een onschatbare bijdrage aan de overwinning van de Geallieerden in Noord-Afrika en het Middellandse zeegebied.

Noot:

De Engelse luchtmacht, waarvan de naam gewoonlijk wordt afgekort tot RAF, is de jongste loot aan de stam van het Britse militaire apparaat. Het is tevens de oudste zelfstandig opererende luchtmacht ter wereld, en werd gevormd aan het einde van de Eerste Wereldoorlog. Zijn twee op de zegel genoemde voorlopers hadden hun sporen reeds meer dan verdiend tijdens die oorlog. Jan Smuts, de latere premier van Zuid-Afrika, maar minister van Defensie van het Engelse oorlogskabinet, heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld. De toenmalige vliegtuigen, die in moderne ogen meer lijken op zeepkisten met vleugels, werden aanvankelijk ingezet voor verkenningsdoeleinden. Maar ze evolueerden al snel tot meer agressieve vormen van oorlogvoering, en nog voor 1918 waren de eerste luchtgevechten een feit. In de periode tussen de twee wereldoorlogen werden op diverse plaatsen in het wereldomspannende Britse rijk luchtmachtbases ingericht, en werden een aantal luchtoperaties uitgevoerd. Daarbij werd ook het strategisch bombarderen vanuit de lucht geïntroduceerd. Zijn 'finest hour' beleefde de RAF ongetwijfeld tijdens de Slag om Engeland, die duurde van 10 juli tot 31 oktober 1940. Gedurende die maanden werd Londen onophoudelijk vanuit de lucht bestookt door de Duitse Luftwaffe. De in getal veel kleinere Britse luchtmacht, voornamelijk bestaande uit Spitfires, bracht daarbij de Nazi's hun eerste nederlaag van de Tweede Wereldoorlog toe. Later in die oorlog werden met name strategische bombardementen op Duitse doelen uitgevoerd, medio februari 1945 nog op

Dresden. Dit gebeurde onder leiding van luchtmaarschalk Arthur Harris, die daaraan de bijnaam 'Bomber' Harris dankte. Ook de strijd in Noord-Afrika werd vanuit de lucht ondersteund, vanaf de RAF-basis in Gibraltar.

Afb. 8 De Spitfire (foto: Wikipedia)

Tijdens en ook na de oorlog nam de RAF op vele plaatsen in de wereld deel aan oorlogshandelingen, daarbij vaak opererend vanaf eigen bases ver van huis, zoals Cyprus, Ascension en de Falkland eilanden. Naast de traditionele taken van een luchtmacht is het hedendaagse pakket uitgebreid met zulke zaken als AWACS (patrouilleren met oog op vroege waarschuwing van oorlogsdreiging), AAR (het in de lucht bijtanken) en tactisch luchttransport. Aan de luchtvloot, die uit een kleine 1.000 eenheden bestaat, is ook een helikopterdienst toegevoegd. Daarnaast hebben inmiddels zowel de marine als het leger ook hun eigen luchtvaartafdelingen. Het RAF-insigne, als getoond op de zegel van 16 pence, heeft als devies 'Per Ardua Ad Astra', iets als 'Tegen de verdrukking in naar de sterren'.

Afb. 9 Insigne van de Royal Air Force

Gibraltar – De Uniformenserie (VII)

Dik Bakker

In Britannia-200 (p.67f) keken we naar het verschijnsel van postzegels met een verklarende tekst bij de afbeelding. We zagen dat de uniformenreeks van Gibraltar, die verscheen in de vorm van acht series, jaarlijks van 1969 tot en met 1976, hierin zeer ver gaat. Er staan tamelijk uitgebreide verklarende teksten op de gomzijde. Deze bieden een omschrijving van het militaire uniform dat staat afgebeeld op de voorzijde. Dit uniform behoort aan een legeronderdeel dat ooit een kleinere of grotere rol heeft gespeeld in de geschiedenis van The Rock. Ditmaal is de zevende serie aan de beurt.

Alvorens naar de zegels zelf te kijken herhaal ik de tabel met daarin het overzicht van de complete reeks. In de kolommen 4 t/m 7 staan de frankeerwaarden van elk van de vier zegels waaruit de betreffende serie bestaat. In de totaalkolom rechts heb ik de penny's uit het pre-decimale tijdperk – 1969 en 1970 - omgerekend naar de corresponderende decimale waarden (1d ≈ 0,42p).

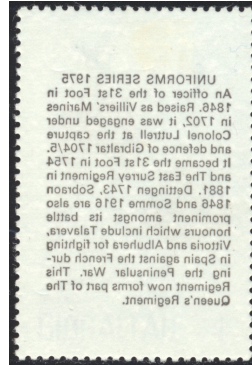
NR.	DATUM	AANTAL	ZEGEL 1	ZEGEL 2	ZEGEL 3	ZEGEL 4	TOTAAL	BRITANNIA
1	6/11/69	4	1d	6d	9d	2/	17p	# 200
2	28/8/70	4	2d	5d	7d	2/	16p	# 201
3	6/9/71	4	1p	2p	4p	10p	17p	# 202
4	19/7/72	4	1p	3p	7p	10p	21p	# 203
5	22/8/73	4	1p	4p	6p	10p	21p	# 204
6	21/8/74	4	4p	6p	10p	16p	36p	# 205
7	14/3/75	4	4p	6p	10p	20p	40p	# 206
8	21/7/76	4	1p	6p	12p	25p	44p	

Tabel 1. De acht series met uniformen van Gibraltar (1969-1976)

De zevende Uniformenserie

Deze uitgifte verscheen op 14 maart 1975. Het aantal zegels is nog steeds hetzelfde, maar we zijn voor wat betreft de frankeerwaarden op het dubbele totaal uitgekomen van de eerste vijf jaar. De typische aanvullingswaarde van 1 penny was een jaar eerder reeds verdwenen. De drie laagste waarden zijn gelijk gebleven en de hoogste waarde is van 16 naar 20 pence gegaan. Wellicht is dit het gevolg van weer een tariefswijziging, die met name het hoogste bedrag opdreef. Of is hier sprake van de eerste tekenen van een uitgiftebeleid dat meer gericht was op de verzamelaarsmarkt dan de behoefte bij de gebruikers van de postzegels? Het oorspronkelijke patroon, dat de zegel van de hoogste waarde een uniform toont uit het jaar van uitgifte is ook nu weer gevolgd, zij het dat het jaar '1974' luidt. Ik neem aan dat dit een vergissing is, want het betreffende onderdeel bestaat nog steeds.

7.1 frankeerwaarde 4p – The East Surrey Regiment 1846

Afb. 1 Serie 7 - zegel 25

Uniformenserie 1975

De tekst:

Een officier van het 31^e infanterie in 1846. Oppericht als Mariniers van Villiers in 1702, was het betrokken bij de inname en verdediging van Gibraltar onder kolonel Luttrell in 1704/5. Het werd het 31^e Infanterie in 1754 en het East Surrey Regiment in 1881. Het regiment onderscheidde zich bij Dettingen 1743, Sobraon in 1846, in de Slag aan de Somme in 1916 en verder bij Talavera, Vitoria en Albufeira in Spanje in de strijd tegen de Fransen tijdens de oorlog op het Iberisch schiereiland. Het maakt nu deel uit van het Queen's Regiment.

Noot:

Dit regiment was direct na zijn oprichting in 1702 betrokken bij de inname van Gibraltar. Beide eerste commandanten, Villier en Luttrell, naar wie het regiment in de toenmalige traditie genoemd werd, sneuvelden kort na hun aantreden. De volgende commandanten naar wie het werd genoemd waren Joshua Churchill (1706) en Henry Goring (1711). Na de Vrede van Utrecht in 1713 werden de marine regimenten ontbonden. Goring's regiment werd omgezet tot Sir Henry Goring's Infanterieregiment. Als zodanig diende het tot rond 1740 bij het onderdrukken van binnenlandse onlusten, zoals de Eerste Jacobitische opstand van 1715. In de tweede helft van de 18^e eeuw was het vooral actief op het continent en in Amerika, inmiddels onder de naam 31^e Infanterie. Na het verlies van de Noord-Amerikaanse koloniën keerde het terug naar het moederland, en was weer betrokken bij het onderdrukken van binnenlandse onrust. Vanuit de standplaats Menorca was het actief tijdens de Napoleontische oorlog in Spanje. Gedurende een groot deel van de 19^e eeuw vocht het regiment in het Oosten. Zo was het betrokken bij de Slag om Kabul (1842) en de Krimoorlog (1854). Rond 1860 nam het deel aan de opiumoorlogen in China. Bij de Childers hervorming van het Britse leger in 1881 werd het onderdeel van het East Surrey Regiment, met zijn barakken in Kingston upon Thames. Net als het Royal Sussex Regiment van de 10p uit de zesde serie streed het de verloren strijd tegen de Mahdi in de Soedan, en kon niet voorkomen dat gouverneur Generaal Gordon werd vermoord. Het leed grote verliezen tijdens de Eerste Wereldoorlog. In de Tweede vocht het in Noord-Afrika, op Sicilië en rond Monte Cassino in mei 1944. In de naoorlogse jaren was het nog betrokken bij de conflicten rond Palestina, het Suezkanaal

en Cyprus. In 1959 werd het ondergebracht bij het Queen's Royal Surrey Regiment.

7.2 frankeerwaarde 6p – The Highland Light Infantry 1777

Afb. 2 Serie 7 - zegel 26

Uniformenserie 1975

De tekst:

Een soldaat van het 73^e Lord McLeod's Highlanders in 1777. Het 2^e bataljon vertrok naar Gibraltar in 1780 en onderscheidde zich tot aan het einde van het Grote Beleg in 1783, waarbij het deelnam aan de fameuze Uitbraak. Het werd het 71^e Regiment in 1786 en het Highland Lichte Infanterie in 1809. In 1881 werd het samengevoegd met het 74^e Highlanders. Het onderscheidde zich bovenal bij Assaye en Waterloo. In 1959 werd het met de Royal Scots Fusiliers samengevoegd tot de Royal Highland Fusiliers.

Noot:

De Schot John McLeod koos de verliezende zijde bij de neergeslagen Jacobitische opstand van 1745, en bracht daarna vele jaren in verbanning door. Hij rees tot een hoge rang in het Zweedse leger, en keerde na bijna dertig jaar terug in Engeland. Koning George III verleende hem gratie. Zijn militaire deskundigheid was inmiddels legendarisch. Hij richtte een eigen regiment op, waarvan hij als kolonel ook de naamgever was, en dat vrijwel uitsluitend werd gerekruteerd uit de Schotse hooglanden. Een van de eerste acties waaraan het regiment deelnam was de verdediging van Gibraltar tijdens het Grote Beleg (1779-1783), dat we al tegenkwamen op de zegel van 6d van de eerste serie uit 1969. Gedurende die belegering vond een gedurfde uitbraak plaats, waarbij de belegeraars grote verliezen werden toegebracht. We kwamen deze operatie al tegen bij de bespreking van de 10p zegel uit de serie van 1971. De Amerikaanse schilder John Trumbull heeft deze operatie vereeuwigd op een manshoog doek uit 1789.

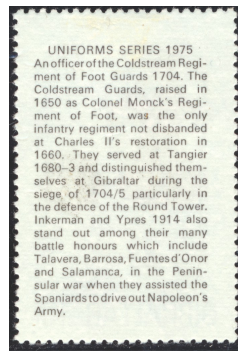
Afb. 3 John Trumbull 'The Sortie made by the Garrison of Gibraltar'

McLeod's regiment, inmiddels omgedoopt tot het 71^e Highlanders, was gedurende de rest van de 18^e eeuw voornamelijk actief in India. Het keerde naar Spanje terug om tegen de Fransen onder Napoleon te strijden. Dezelfde tegenstander trof het in 1815 bij Waterloo. Ook na de grote legerhervormingen van 1881 bleef de band met de Schotse hooglanden gehandhaafd, in de naam en ook de streek waar rekrutering voornamelijk plaatsvond. Het regiment vocht in de Anglo-Egyptische oorlog (1882), de Tweede Boerenoorlog (1899) en de beide wereldoorlogen. De huidige naam 'Koninklijke Fuseliers van de Hooglanden' en de locatie van de barakken in Edinburgh wijzen nog op de band met Schotland. En ook al is de tartan onderdeel van de ceremoniële uitrusting, reeds tijdens de inname van Tilburg op 28 oktober 1944 onderscheidde de gevechtsskleding zich inmiddels niet meer van die van andere legeronderdelen

Afb. 4 Highland Light Infantry in 1944

7.3 frankeerwaarde 10p – The Coldstream Guards 1704

Afb. 5 Serie 7 - zegel 27

Uniformenserie 1975

De tekst:

Een officier van het Coldstream Garde Regiment Infanterie in 1704. Het Coldstream Regiment, opgericht in 1650 als Kolonel Monck's Regiment Infanterie, was het enige infanterieregiment dat niet werd ontbonden bij de restoratie van Charles II in 1660. Het diende bij Tanger 1680-3 en onderscheidde zich bij de beleg van Gibraltar in 1704/5, met name bij de verdediging van de Ronde Toren. De slag bij Inkerman en bij Ieper in 1914 behoren tot de erelijst alsmede Talavera, Barrosa, Fuentes d'Onor en Salamanca tijdens de oorlog op het Iberisch schiereiland, waarbij het de Spanjaarden hielp het leger van Napoleon te verdrijven.

Noot:

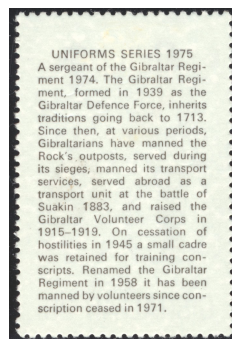
Dit regiment is het oudste nog bestaande onderdeel van het Britse leger. De geschiedenis ervan is nauw verbonden met het koningshuis. Het maakt deel uit van de Household Division, die in vredetijd de bescherming van de monarchie als voornaamste opdracht heeft. Als zodanig zien we de leden ervan optreden bij veel ceremoniële aangelegenheden. En net als bij het Royal Regiment of Fusiliers, dat we aantreffen op de 2p van de derde serie uit 1971, is het motto van het regiment '*Honi soit qui mal y pense*', dat van de Orde van de Kousenband, waarvan de Britse vorst aan het hoofd staat. Het ontstaan van het regiment gaat terug tot de woelige jaren in het midden van de zeventiende eeuw, waarin Engeland diverse burgeroorlogen kende die in wezen gingen tussen een koninklijke en een republikeinse factie. De prominente legeraanvoerder George Monck koos de zijde van de gevluchte Charles II, en droeg op die wijze bij tot de restoratie van het koningschap in 1660. Als dank kreeg Monck de titel Hertog van Albemarle.

Afb. 6 George Monck, 1st Duke of Albemarle

Na de dood van Monck in 1670 werd zijn regiment omgedoopt tot 'Coldstream Regiment of Foot Guards', naar de plaats bij de Schotse grens waarvandaan het was opgemarcheerd om de koning te ondersteunen. Die naam is tot op de dag van vandaag gehandhaafd. Tot aan het jaar 1900 diende het regiment vooral op Europese bodem, met name ook op het Iberisch schiereiland tijdens de Napoleontische oorlogen. Daarna ook in de Krimoorlog, waar vier leden van het regiment het Victoria Cross verdienden. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was het een van de eerste gevechtseenheden die de loopgraven in Noord-Frankrijk bemanden. Slechts weinigen keerden uit die oorlog terug. In de Tweede Wereldoorlog werd onder meer strijd geleverd in de Noord-Afrikaanse woestijn. Recent opereerde het Coldstream in Afghanistan.

7.4 frankeerwaarde 20p – The Gibraltar Regiment 1974

Afb. 7 Serie 7 - zegel 28

Uniformenserie 1975

De tekst:

Een sergeant van het Gibraltar Regiment in 1974. Het Gibraltar Regiment werd gevormd in 1939 als de Gibraltar Verdedigingsmacht, en heeft een traditie die teruggaat tot 1713. Sindsdien hebben de leden ervan de wachtposten van de Rock bemand, gediend tijdens de belegeringen, transportdiensten geleverd, voor de verbindingen gezorgd tijdens de slag bij Suakin in 1883, en het Gibraltar Vrijwilligerscorps opgericht in 1915-1919. Na het einde van de vijandelijkheden in 1945 werd een kleine afdeling gehandhaafd om dienstplichtigen te trainen. Sinds 1958 draagt het de naam Gibraltar Regiment en bestaat volledig uit vrijwilligers sinds in 1971 de dienstplicht werd afgeschaft.

Noot:

Dit sinds 1999 koninklijke regiment draagt de naam van de stad Gibraltar. De geschiedenis ervan gaat terug tot kort na de verovering van Gibraltar door de Britten. De burgers van de stad creëerden al vroeg een civiele defensiemacht om mee te helpen de stad te verdedigen tegen de zelden aflatende aanvallen vanuit Spanje. Rond 1750 kreeg dit corps een meer formele status, en het stelde permanente patrouilles in omdat men ontevreden was over de wijze waarop de militairen de stad beveiligden. Later vochten vrijwilligers van het corps onder meer in de Soedan en in Zuid-Afrika. Tijdens de Eerste Wereldoorlog traden leden van het corps onder meer op als ziekendragers. Op 2 september 1939 werd officieel de Gibraltar Defence Force geïnstalleerd, als onderdeel van het Britse leger. Dit nieuwe regiment werd met kanonnen uitgerust, en verdedigde de rots tegen Duitse en Italiaanse luchtaanvallen. Sinds 1991 is het een infanterieregiment met het insigne dat is te vinden in afbeelding 8. De tekst erop luidt 'Nulli expugnabilis hosti', wat neerkomt op 'Geen vijand zal ons van hier verdrijven'.

Afb. 8 Insigne van het Royal Gibraltar Regiment

Specialisten van het regiment, dat uit 400 man bestaat, dienden de afgelopen jaren in Bosnië, Iraq en Afghanistan.

Gibraltar – De Uniformenserie (VIII)

Dik Bakker

In Britannia-200 (p.67f) keken we naar het verschijnsel van postzegels met een verklarende tekst bij de afbeelding. We zagen dat de uniformenreeks van Gibraltar, die verscheen in de vorm van acht series, jaarlijks van 1969 tot en met 1976, hierin zeer ver gaat. Er staan tamelijk uitgebreide verklarende teksten op de gomzijde. Deze bieden een omschrijving van het militaire uniform dat staat afgebeeld op de voorzijde. Dit uniform behoort aan een legeronderdeel dat ooit een kleinere of grotere rol heeft gespeeld in de geschiedenis van The Rock. We zijn in het jaar 1976 beland, en dus toe aan de achtste en laatste serie uit deze reeks.

Alvorens naar de zegels zelf te kijken herhaal ik de tabel met daarin het overzicht van de complete reeks. In de kolommen 4 t/m 7 staan de frankeerwaarden van elk van de vier zegels waaruit de betreffende serie bestaat. In de totaalkolom rechts heb ik de penny's uit het pre-decimale tijdperk – 1969 en 1970 - omgerekend naar de corresponderende decimale waarden (1d \approx 0,42p).

Nr.	DATUM	AANTAL	ZEGEL 1	ZEGEL 2	ZEGEL 3	ZEGEL 4	TOTAAL	BRITANNIA
1	6/11/69	4	1d	6d	9d	2/	17p	# 200
2	28/8/70	4	2d	5d	7d	2/	16p	# 201
3	6/9/71	4	1p	2p	4p	10p	17p	# 202
4	19/7/72	4	1p	3p	7p	10p	21p	# 203
5	22/8/73	4	1p	4p	6p	10p	21p	# 204
6	21/8/74	4	4p	6p	10p	16p	36p	# 205
7	14/3/75	4	4p	6p	10p	20p	40p	# 206
8	21/7/76	4	1p	6p	12p	25p	44p	# 207

Tabel 1. De acht series met uniformen van Gibraltar (1969-1976)

De achtste Uniformenserie

Deze uitgifte verscheen op 21 juli 1976. Het aantal zegels is nog steeds hetzelfde, maar de totale frankeerwaarde is weer 10% gestegen, en de hoogste waarde zelfs 25%. Wel is de typische aanvullingswaarde van 1 penny weer terug. Na de eerste vier jaar nauwelijks te zijn gestegen is de totale frankeerwaarde van een serie de drie laatste jaren meer dan verdubbeld. Of dit een gevolg was van een sterk toegenomen inflatie dan wel inhaligheid van de postale autoriteiten zou een nadere analyse behoeven. Er was bij de vorige uitgiften een patroon te bespeuren, waarbij de herkomst van de uniformen verdeeld was over de eeuwen sinds de inname van Gibraltar door de Britten in 1704. Het uniform afgebeeld op de hoogste waarde van de serie was steeds afkomstig uit het jaar van uitgifte. Bij deze laatste serie heeft men daarmee gebroken. Voor het eerst zien we aan de beeldzijde geen jaartal bij de naam van het legeronderdeel. Die staan er overigens op de achterzijde wel bij, en er was zeker ruimte voor geweest. Verder blijken drie van de vier uniformen afkomstig uit de 18^e eeuw, en de

vierde uit de 19^e. Mogelijk was de voorraad aan Britse legeronderdelen die aan Gibraltar konden worden gelieerd uitgeput, en waren deze vier regimenten nog 'over'. Dan is deze serie dus op een natuurlijke manier, door uitputting, aan zijn eind gekomen. Verder zien we dat het kopje van de koningin, dat bij de series zes en zeven vervangen was door slechts een profiel, weer voorzien is van een gezicht, als bij de eerste vijf series. Als verzamelaar vind ik deze verschillen, los van een voorkeur voor de ene of de andere vorm, afbreuk doen aan de samenhang van het geheel. Juist van deze reeks had ik een hoge mate van uniformiteit verwacht. De ontwerpers ervan waren vermoedelijk geen filatelisten.

Afb. 1 De beide portretten gebruikt voor de acht series

Tenzij om na te gaan of een exemplaar wel echt postfris is, houden weinig verzamelaars van zich intensief bezig met de achterzijde van de zegels. Daar is voor de gemiddelde verzamelaar dan ook meestal weinig te vinden.[1] Maar als er wel iets aan de hand is, dan is men geneigd daar dezelfde criteria van samenhang op toe te passen die men hanteert voor de voorzijde. Zo irriteert het deze verzamelaar enigszins dat er op het punt van eenheid van ontwerp ook het nodige schort aan de gomzijde van deze reeks. Bij de eerste serie, links in afbeelding 2, staat de naam van de reeks plus het jaar in groot lettertype boven de beschrijving. Bij de tweede serie heeft men deze opzet verlaten, en is de tekst teruggebracht tot slechts een herhaling van het legeronderdeel. Bij de derde t/m de zevende serie is de kopregel weer terug, zij het in een bescheidener lettertype. Daardoor is er meer ruimte voor de tekst, die in de loop der jaren steeds iets uitgebreider werd. Bij de achtste en laatste serie moest het weer anders: de verwijzing naar de serie is vervangen door een herhaling van het betreffende legeronderdeel, hetgeen in wezen tot een verdubbeling leidt.

Afb. 2 Achterzijden series 1, 2, 3 – 7 en 8

Het moderne deel van mijn collectie Gibraltar bestaat, als wel vaker het geval zal zijn, voornamelijk uit postfrisse zegels. Heeft men geen abonnement op de fabrieksmatig afgestempelde zegels, dan is het de laatste decennia lastig om aan echt gebruikte exemplaren te komen. De meeste postzegels worden sinds geruime tijd immers nog voornamelijk geproduceerd om direct in albums te verdwijnen, en dat geldt a fortiori voor gelegenheden uitgiften zoals onze uniformenreeks. Ik trof onlangs echter een echt gelopen briefje uit Gibraltar aan, waarop naast een andere zegel als aanvullingswaarde de 1 penny uit de uniformenserie van 1976 prijkte. Omdat ik wel eens een paar echt gebruikte zegels in mijn album wilde hebben besloot ik ze af te weken. Daarbij kwam ik tot de ontdekking dat de tekst die ik achterop verwachtte was verdwenen. Deze lijkt dus indertijd aangebracht te zijn nadat de zegels reeds gegomd waren, zodat hij dus met het badwater was weggespoeld.

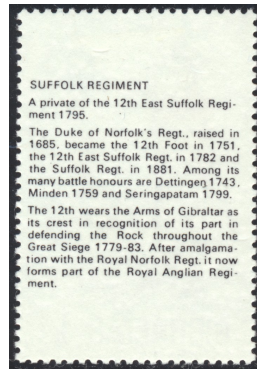
Afb. 3 Zegel van 1p uit serie 8 gebruikt

Ik heb geen inzicht in de technische aspecten van het productieproces. Maar het komt er dus wel op neer dat de educatieve teksten die op deze serie zijn afgedrukt alleen bedoeld waren voor de postfrisverzamelaars en de afzenders, als die laatsten tenminste hun tong gebruikten bij het opplakken. De traditionele verzamelaar, die aan zijn zegels komt door ze van de ontvangen post af te weken, blijft dus van deze kennis verstoken.

Om hier wat meer over te weten te komen heb ik dus toch maar eens een recente (2019) Stanley Gibbons catalogus van Gibraltar geraadpleegd, hetgeen ik uiteraard al veel eerder had moeten doen. Bij de eerste serie, die van 1969, staat keurig vermeldt dat de tekst *op* de gom is aangebracht, zodat deze verdwijnt als de gom wordt bevochtigd en verdwijnt. Bij de volgende zeven series staat echter dat de tekst *onder* de gom is aangebracht, waarvan de suggestie uitgaat dat men zijn lesje had geleerd. Het lijkt er echter op dat dit niet het geval is, in elk geval niet bij serie acht. Hiernaar dient nader onderzoek te worden gedaan. Maar ik voel er niets voor mijn postfrisse exemplaren aan dat experiment te onderwerpen, dus dat laat ik graag aan de lezer over.[2]

Op naar de vier laatste zegels van deze reeks dan maar.

8.1 frankeerwaarde 1p – The Suffolk Regiment

Afb. 4 Serie 8 - zegel 29

Suffolk Regiment

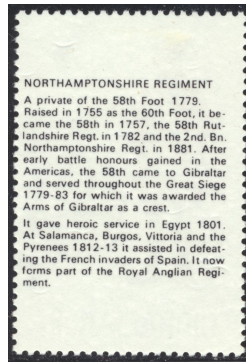
De tekst:

Een soldaat van het 12^e East Suffolk Regiment 1795. Het Regiment van de Hertog van Norfolk, opgericht in 1685, werd dit het 12^e Infanterie in 1751, het 12^e East Suffolk Regiment in 1782 en het Suffolk Regiment in 1881. Het heeft zich onderscheiden in de slag bij Dettingen 1743, Minden 1759 en Seringapatam 1799. Het 12^e draagt het Wapen van Gibraltar in het insigne ter herkenning van de verdediging van de Rots gedurende het Grote Beleg 1779-83. Na samenvoeging met het Royal Norfolk Regiment maakt het nu deel uit van het Royal Anglian Regiment.

Noot:

Weer zo'n oeroud regiment. In het jaar van de afbeelding had het al meer dan een eeuw achter de rug. Het werd in 1685 gerekruteerd in 1685 in Norfolk en Suffolk, om het hoofd te bieden aan de Monmouth Rebelle. Die brak uit toen een groep opstandige protestanten, onder leiding van de Hertog van Monmouth, trachtten te voorkomen dat de katholieke James II koning van Engeland, Schotland en Ierland zou worden. Het regiment bleef James trouw in zijn strijd tegen 'onze' Willem III van Oranje, en werd na diens overwinning bij the Boyne ingelijfd bij het Engelse leger. Het vocht tijdens de Spaanse successieoorlog (1701-1714) in de Amerikaanse koloniën. Tijdens de Oostenrijkse successieoorlog (1740-1748) leed het enorme verliezen, onder meer in de slag bij Fontenoy. Bij de opeenvolgende legerhervormingen veranderde de naam, en vanaf 1782 is sprake van het 12^e Infanterie Regiment. Het was betrokken bij het weerstaan van het Grote Beleg van Gibraltar, waaraan het zijn insigne dankt. Vervolgens was het regiment vooral actief in Azië en zelfs in Nieuw-Zeeland, bij de onderdrukking van de Maori. In 1870 werd het opnieuw gelegerd in Gibraltar. Tijdens de Eerste Wereldoorlog bevond het zich vooral in Egypte. In de Tweede Wereldoorlog vocht het aanvankelijk in Birma tegen de Japanners. Het was tenslotte een van de eenheden die deelnamen aan de succesvolle landing in Normandië. In 1959 ging het op in het 1^e East Anglian Regiment.

8.2 frankeerwaarde 6p – The Northamptonshire Regiment

Afb. 5 Serie 8 - zegel 30

Northamptonshire Regiment

De tekst:

Een soldaat van het 58^e infanterie 1779. Oppericht in 1755 als het 60^e Infanterie werd dit het 58^e in 1757, het 58^e Rutlandshire Regiment in 1782 en het 2^e Bataljon Northamptonshire Regiment in 1881. Na vroege successen behaald in Amerika kwam het 58^e naar Gibraltar en diende gedurende het gehele Grote Beleg 1779-83 op grond waarvan het wapen van Gibraltar werd toegekend in het insigne. Het diende met grote moed in Egypte in 1801. Bij Salamanca, Burgos, Vitoria en in de Pyreneeën 1812-13 droeg het bij tot het verslaan van de Franse indringers van Spanje. Het is nu onderdeel van het Royal Anglian Regiment.

Noot:

Eigenlijk bestaat er pas sinds de legerhervormingen van 1881 een regiment onder deze naam. Dit was een samensmelting van het 48^e en 58^e Infanterieregiment. Dat laatste regiment had zich onderscheiden tijdens het Grote Beleg van de Rots in 1779-83. Toen het gelegerd werd in Northampton werden de barakken aldaar genoemd naar Gibraltar.

Afb. 6 Gibraltar Barracks, Northampton, nu een schoolgebouw

Het keerde naar Spanje terug gedurende de Napoleontische oorlogen. Onder de nieuwe naam diende het regiment tot aan 1914 voornamelijk in de koloniën. Gedurende de Eerste Wereldoorlog vocht het aan het westelijk front, in Noord-Frankrijk. Het 2^e bataljon van het regiment nam deel aan de

landing op Sicilië en de invasie van Italië in september 1943. In afbeelding 7 zien we soldaten van het regiment tussen de ruïnes van wat ooit Argenta in Noord-Italië was.

Afb. 7 Soldaten van het Northamptonshire in Argenta
In 1964 ging het regiment op in het Royal Anglian Regiment.

8.3 frankeerwaarde 12p – The Lancashire Fusiliers

Afb. 8 Serie 8 - zegel 31

Lancashire Fusiliers

De tekst:

Een soldaat van het 20^e East Devonshire Regiment 1793. Peyton's Regiment dat in 1688 werd opgericht, werd het 20^e East Devonshire Regiment in 1782 en de Lancashire Fusiliers in 1881. Na in 1713 aangekomen te zijn in Gibraltar bleef het daar om deel te nemen aan de roemrijke verdediging tijdens de belegering van 1727. Het behaalde successen bij Dettingen 1743 en Minden 1759, en bij Vimiera, La Coruña, Vitoria en in de Pyreneeën 1808-13 onderscheidde het zichzelf bij het verdrijven van de Fransen uit Spanje. Bij de Landing op Kaap Helles Gallipoli in 1915 won het 20^e "Zes Victoria Kruisen nog voor het ontbijt". Het Regiment is nu onderdeel van het Koninklijk Regiment Fusiliers.

Noot:

Weer een regiment met een lange voorgeschiedenis, die het bij herhaling naar het Iberisch schiereiland bracht. Het begon al aan het einde van de 17^e eeuw, toen een infanterieregiment onder leiding van Sir Richard Peyton zich aan de zijde schaarde van Willem III tijdens de 'Glorieuze Revolutie', die Willem het koningschap van Engeland verschafte. In de vroege jaren van de Spaanse successieoorlog was het betrokken bij de inname van Spaanse galjoenen bij de Slag in de Baai van Vigo (1702). Onder latere commandanten Thomas Bligh en Edward Cornwallis mengde het zich gedurende de gehele 18^e eeuw in de vele conflicten die op het Europese continent werden uitgevochten. Minder succesvol waren de campagnes in de Noord-Amerikaanse koloniën, die tot de onafhankelijkheid van de Verenigde Staten zouden leiden. In de eerste jaren van de negentiende eeuw was het regiment terug in Spanje, waar het bijdroeg tot het verslaan van de Napoleontische legers die het schiereiland hadden ingenomen. De naam van het graafschap Lancashire werd aan het regiment verbonden in 1881, waarna vooral werd gerekruteerd uit zijn standplaats Manchester en omgeving. Vervolgens werd het overal ter wereld ingezet waar de Britten hun koloniale belangen meenden te moeten verdedigen. Soldaten van het regiment belandden onvermijdelijk in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog.

Afb. 9 De Lancashire Fusiliers in de loopgraven

Nadat in 1948 alle infanterieregimenten waren teruggebracht tot een enkel bataljon, volgde in 1968 de vorming van het Royal Regiment of Fusiliers, waarin het Lancashire tenslotte opging. Aan weinig regimenten werden in de loop van de krijgsgeschiedenis zoveel Victoria Kruisen toegekend.

8.4 frankeerwaarde 25p – The Royal Army Ordnance Corps

Afb. 10 Serie 8 - zegel 32

Royal Ordnance

De tekst:

Een Sergeant Kwartiermeester van het Logistieke Legercorps 1896. Het Koninklijk Logistieke Legercorps gaat terug tot in de middeleeuwen. Het eerste overzeese Logistiek Depot werd gevestigd in Gibraltar in 1704 na de overgave van de Rots door de Spanjaarden. Vanaf dat moment heeft het zijn diensten en voorraden gehandhaafd, ondanks grote problemen en gedurende de verscheidene belegeringen tot aan 1963 toen de Koninklijke Marine de taak overnam. Het Corps, dat in 1865 aan het leger werd toegevoegd, is nog steeds vertegenwoordigd in Gibraltar door een onderofficier met technische bevoegdheden. Het kreeg de titel 'Koninklijk' vanwege zijn uitzonderlijke diensten tijdens de oorlog van 1914-18.

Noot:

De hekkensluiters van de reeks, en van deze serie, is ook een relatieve nieuwkomer als legercorps. Bij het uitkomen van deze zegel was het corps 80 jaren oud, een jonkie in vergelijking met de meeste voorgaande regimenten. Met de toegenomen complexiteit van de wapens, apparatuur, rijdend materieel en overige middelen die een modern leger ten dienste staan, nam de behoefte toe aan onderhoud, het leveren van onderdelen en het transport ervan. Daartoe werd in 1896 een apart onderdeel in het leven geroepen. Een dergelijke ondersteunende functie rond de oorlogvoering was reeds eeuwen oud. Hij werd echter in vroeger tijden niet uitgevoerd door een speciaal legeronderdeel, maar werd overgelaten aan civiele organisaties. Zo organiseerden particulieren de opslag van munitie en voorraden na de inname van Gibraltar, in 1703. Tijdens de Napoleontische oorlogen zorgde een naast het leger opererende organisatie voor het transport van de artilleriestukken. En gedurende de Krimoorlog (1853-56) was de aanvoer van de munitie in particuliere handen. Rond het einde van de 19^e eeuw had de technologische vooruitgang ook het militaire bedrijf bereikt, en kon deze functie niet langer toevertrouwd worden aan de buitenwacht. De ezelswagens die het Corps tijdens de Boerenoorlog (1899) ingezette doen overigens nog anderszins vermoeden.

Afb. 11 Het Ordnance Corps in actie tijdens de Boerenoorlog

Gedurende de afgelopen decennia is de logistieke functie binnen het leger uiteraard alleen nog maar centraler geworden. En in een tijd van snelle veranderingen krijgt een nieuw onderdeel ook een eigentijds aandoende benaming. Zo beschikt het huidige Britse leger over een Royal Logistics Corps. Dat houdt zich overigens niet alleen bezig met de aanvoer en het onderhoud van wapentuig, maar is ook betrokken bij het onklaar maken ervan, als het van de vijand afkomstig is. Het Corps beschikt over enorme opslagruimtes op allerlei strategische plaatsen, waar het miljoenen verschillende objecten in voorraad houdt, die vandaaruit overal over de aardbol worden afgeleverd, waar het Britse leger ze maar nodig heeft. Onder meer in Gibraltar.

Noten

[1] Dit is wat kort door de bocht. Zo is er, vooral bij modernere zegels, het nodige op te merken over de verschillende soorten gom. Ook keert men zijn zegels om als er sprake is van verschillende watermerken, wat vooral bij klassieke zegels een onderwerp van studie is. Verder zijn er landen, zoals Spanje, die op de achterzijde controlenummers plaatsen. En ik vergeet vast nog het een of ander.

[2] De letterlijke tekst bij de eerste serie luidt: "Nos. 240/243 have a short history of the Regiment printed on the reverse side over the gum, therefore, once the gum is moistened the history disappears." Bij elk der volgende series staat: "Nos. ../.. have a short history of each regiment printed on the reverse side under the gum."